

?Lo grau d'Oliana

Situat a la comarca de l'Alt Urgell, al nord de la població d'Oliana, compartit entre el seu terme i del de Peramola, és un indret important del futur Parc Geològic i Miner dels Contraforts del Pirineu, que serà el nom del projecte que fins ara es coneixia com a Parc Geològic i Miner del Solsonès-Alt Urgell.

Delimita la vorera septentrional d'aquest futur parc, molt a prop del límit amb el Geoparc Orígens i el terme municipal de Coll de Nargó. Un grau és un pas que travessa un terreny abrupte i lo grau d'Oliana és el nom donat a un engorjat del Segre que travessa dues estructures pirinenques alhora: el Mantell de les Serres Marginalis i el Mantell de Sant Mamet, que per aquests indrets s'ajunten en una de sola, al sud del Mantell del Montsec. En conseqüència, el riu talla una estructura enormement complexa, tant per la conjunció dels dos mantells en un de sol, com per l'existència d'una fractura en els dos marges del riu. D'altra banda, es tracta d'un indret molt proper al contacte entre el Sistema Pirinenc i la Depressió Geològica de l'Ebre, plenament sobre els materials cretàtics del Sistema Pirinenc; mentre que Oliana -i en bon part, també, Peramola- se situen a la depressió també anomenada Conca Geològica de L'Ebre, sobre materials cenozoics de l'Eocè. Precisament, el Mantell de les Serres Marginalis marca l'encavalcament dels Pirineus sobre l'esmentada depressió. Entre un indret i l'altre hi ha una gran diferència temporal; mentre que els materials pirinencs tenen una antiguitat d'uns 130-150 milions d'anys, els de la depressió amb prou feines arriben als 50 milions. Gairebé 100 milions d'anys entre uns sediments i els altres.

Una característica important són els relleus situats a una i altra banda del riu, materials entre els que també hi ha una diferència temporal de 100 milions d'anys. Al vessant occidental s'estén fonamentalment la serra de Castell-Ilebre, mentre que a l'oriental hi ha la serra de les Canals. A la primera predominen els materials cretàtics carbonatats i a l'altra materials detrítics cenozoics de l'Eocè i de l'Oligocè. Des de la part alta i mitjana de les dues serres es pot gaudir d'una bona observació, tant del Mantell del Montsec, situat més al nord, com del conjunt de la Depressió Geològica de l'Ebre, al sud. Uns miradors privilegiats, especialment des del castell o l'ermita de la Mare de Déu de Castell-Ilebre.

[despiece]**Nom del paratge:** Lo grau d'Oliana.

Situació: Termes municipals d'Oliana i de Peramola.

Situació geològica: Indret d'una extraordinària complexitat estructural geològica. Per una banda, constitueix part del contacte entre dues de les tres unitats geològiques que constitueixen el sòl i el subsòl del nostre país, entre el Sistema Pirinenc situat al nord i la Depressió Geològica de l'Ebre. Per l'altra banda, és en un indret on es superposen dos dels mantells meridionals del Pirineu, concretament els anomenats Mantell de les Serres Marginals Pirinencs i el Mantell del Montsec.

Importància geològica: És de gran importància geològica estructural i geomorfològica.

Materials geològics: A ponent, trobem materials carbonatats cretàtics, d'uns 130 - 150 milions d'anys; mentre que a l'oriental, trobem materials detrítics (gresos i conglomerats) de l'Eocè i de l'Oligocè, d'uns 30 a 50 milions d'anys d'antiguitat, respectivament.

Curiositats interessants: També se l'ha conegut amb el nom d'estret de Castell-Ilebre, però el nom correcte es el primer.[/despiece]